

İÇİNDEKİLER

ÜÇÜNCÜ BASKIYA ÖNSÖZ	5
İÇİNDEKİLER	7
I. GİRİŞ	23

BİRİNCİ BÖLÜM

CEZANIN İNFAZIN AMACI, CEZANIN İNFAZDA TEMEL İLKELERİ VE HÜKÜMLÜ VE TUTUKLUNUN İNFAZ KANUNUNDA YER ALAN VE ALMAYAN HAK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ

II. İNFAZIN AMACI	25
A. Kanun Düzenlemesi.....	25
B. Bilimsel Tespit, Değerlendirme ve/veya Görüşler.....	25
C. Anayasa Mahkemesi Kararı.....	27
III. CEZA İNFAZ KURUMLARININ TARİHÇESİ	28
A. İlk çağdan önce ve ilk çağ (M.Ö 3200-M.S 375)	28
B. Orta Çağ-Yeni Çağ (M.S 375-1453).....	29
C. Yeni Çağ (M.S 1453-1789).....	30
D. Yeni Çağ ve günümüz (M. S 1789-).....	31
IV. İLKELER	33
A. İnfaz Hukuku'nun Temel İlkeleri	33
1. Hukuk Devleti İlkesi	33
2. İnsan Şerefının Dokunulmazlığı İlkesi	34
3. Eşitlik İlkesi	35
ANAYASA MAHKEMESİ KARARLARI.....	38
(1) Anayasa Mahkemesi'nin 1992 Tarihli Kararı	38
(2) Anayasa Mahkemesi'nin 2021 Tarihli Kararı	42
4. Anayasa Mahkemesi'nin İnfaz Uygulamasında Eşitlik İlkesine Aykırılık ile ilgili Bireysel Başvuru Kararı	60
5. Sosyal Devlet İlkesi	62
B. İnfazın Uygulanmasında Esas Alınacak İlkeler	63
1. Kanunilik ilkesi.....	63
2. Anayasa Mahkemesi Kararı	64
▫ KARAR- 1	64
▫ KARAR- 2	65
3. İnfazın Bireyselleştirilmesi İlkesi.....	68

4. İnfazın Kesintisizliği İlkesi	68
5. İnfazın Adalet Esaslarına Göre Gerçekleştirilmesi İlkesi.....	69
6. İnfazın Amacına Uygun Olarak Gerçekleştirilmesi İlkesi	70
7. İnsanca İnfaz İlkesi (İşkence, Zalimane Davranış ve Kötü Muamelede Bulunması Yasağı).....	70
a) Anayasa Mahkemesi Kararları	74
□ KARAR- 1	74
□ KARAR- 2	75
□ KARAR- 3	76
□ KARAR- 4	77
□ KARAR- 5	78
□ KARAR- 6	79
□ KARAR- 7	80
□ KARAR- 8	82
□ KARAR- 9	85
□ KARAR- 10	86
□ KARAR- 11	89
□ KARAR- 12	89
□ Karar- 13	91
□ KARAR- 14	92
□ KARAR- 15	94
□ KARAR- 16	96
□ KARAR- 17	97
□ KARAR- 18	98
□ KARAR- 19	99
□ KARAR- 20	101
□ KARAR- 21	102
□ KARAR- 22	103
□ KARAR- 23	105
□ KARAR- 24	107
8. Gizlilikten Kaçınma İlkesi.....	108
9. Gün Işığı Görme/Tahliye Olma Umudu Taşıma İlkesi.....	108
10. Anayasa Mahkemesi Kararı.....	108
V. İNFAZIN KOŞULU.....	110
VI. İNFAZ SİSTEMLERİ.....	116
A. Topluluk (Koğuş) Sistemi.....	116

B. Hücre (Oda) Sistemi	117
1. Pennsylvania Hücre Sistemi	118
2. Auburn Hücre Sistemi	119
C. Kademeli Sistem.....	119
VII. İNFAZ KURUMLARI	119
A. Kapalı Ceza İnfaz Kurumları.....	120
1. Kapalı Ceza İnfaz Kurumları Tipleri (İnfaz Kurumunun Mimari Yapısı)	120
2. Kapalı Ceza İnfaz Kurumları Çeşitleri (İnfaz Kurumunun Disiplin Önlem Derecesi)	120
a) Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumları	120
b) Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumları	121
c) Çocuk Kapalı Ceza İnfaz Kurumları	121
d) Gençlik Kapalı Ceza İnfaz Kurumları	122
B. Açık Ceza İnfaz Kurumları.....	122
C. Çocuk Eğitim Evleri.....	123
VIII. TUTUKEVLERİ.....	124
A. Genel Olarak	124
B. Tutuklama Kararının Yerine Getirildiği Kurumlar	124
C. Tutukevine Kabul	125
D. Tutukluların Barındırılması.....	126
E. Tutukluların Hakları.....	126
F. Kısıtlayıcı Önlemler	126
G. Tutukluların Yükümlülükleri.....	127
IX. İNFAZIN DENETLENMESİ	128
A. İnfaz Hâkimliği Tarafından Denetlenme.....	128
1. İnfaz Hâkimliğinin Kuruluş ve Yetkisi	128
2. İnfaz Hâkimliklerinin Görevleri	129
3. İnfaz Hâkimliğine Şikâyet ve Usulü	130
4. İnfaz Hâkimliğince Şikâyet Üzerine Verilen Kararlar	130
B. Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Tarafından Denetlenme	131
1. İzleme Kurullarının Kuruluşu	131
2. İzleme Kurulu Üyelerinde Aranacak Nitelikler	132
3. İzleme Kurullarına Seçilemeyecek Olanlar	132
4. İzleme Kurulu Üyelerinin Seçimi ve Andiçmesi	132
5. İzleme Kurullarının Görev ve Yükümlülükleri	132
6. İzleme Kurulu Üyelerine Karşı İşlenen Suçlar ve Kurul Üyelerinin Cezaî Sorumluluğu.....	133

X. DİSİPLİN CEZALARI VE TEDBİRLERİ	133
A. Disiplin Cezalarının Niteliği ve Uygulama Koşulları	133
B. Disiplin Cezaları ve Tedbirleri.....	135
1. Kınama Cezasını Gerektiren Haller.....	135
2. Bazı Etkinliklere Katılmaktan Alıkoyma Cezasını Gerektiren Haller	136
a) Anayasa Mahkemesi Kararı	136
3. Ücret Karşılığı Çalışılan İşten Yoksun Bırakma Cezasını Gerektiren Haller.....	138
4. Haberleşme veya İletişim Araçlarından Yoksun Bırakma veya Kısıtlama Cezasını Gerektiren Haller	138
a) Anayasa Mahkemesi Kararları:.....	139
□ KARAR- 1.....	139
□ KARAR- 2.....	142
5. Ziyaretçi Kabulünden Yoksun Bırakma Cezasını Gerektiren Haller	144
a) Anayasa Mahkemesi Kararları.....	144
□ KARAR- 1.....	144
□ KARAR- 2.....	146
□ KARAR- 3.....	148
6. Hücreye Koyma Cezasını Gerektiren Haller	149
7. Anayasa Mahkemesi'nin Kararları	151
□ KARAR- 1.....	151
□ KARAR- 2.....	152
C. Disiplin Soruşturması	154
1. Anayasa Mahkemesi Kararları.....	156
□ KARAR- 1.....	156
□ KARAR- 2.....	158
XI. CEZA İNFAZ KANUNU'NDA YER ALAN HÜKÜMLÜNÜN VE TUTUKLUNUN HAKLARI	159
A. Hükümlü ve Tutuklunun Hakları	159
1. Avukat ile Görüşme Hakkı.....	159
a) Kanun Düzenlemesi.....	159
b) Yönetmelik Düzenlemesi.....	161
c) Bilimsel Tespit, Değerlendirme ve/veya Görüşler	164
d) Anayasa Mahkemesi Kararları.....	166
□ KARAR- 1.....	166
□ KARAR- 2.....	167
□ KARAR- 3.....	168

□ KARAR- 4	169
□ KARAR- 5	173
□ KARAR- 6	178
□ KARAR- 7	180
□ KARAR- 8	183
□ KARAR- 9	184
2. Kültür ve Sanat Etkinliklerine Katılma, İfade Özgürlüğü	186
a) Kanun Düzenlemesi	186
b) Yönetmelik Düzenlemesi	186
c) Bilimsel Tespit, Değerlendirme ve/veya Görüşler	187
d) Anayasa Mahkemesi Kararları	187
□ KARAR- 1	187
□ KARAR- 2	188
□ KARAR- 3	189
□ KARAR- 4	191
□ KARAR- 5	192
□ KARAR- 6	194
□ KARAR- 7	195
□ KARAR- 8	197
3. Kütüphaneden Yararlanma	198
a) Kanun Düzenlemesi	198
b) Yönetmelik Düzenlemesi	199
c) Bilimsel Tespit, Değerlendirme ve/veya Görüşler	199
d) Anayasa Mahkemesi Kararı	199
4. Süreli veya Süresiz Yayınlardan Yararlanma Hakkı	199
a) Kanun Düzenlemesi	199
b) Yönetmelik Düzenlemesi	200
c) Bilimsel Tespit, Değerlendirme ve/veya Görüşler	200
d) Anayasa Mahkemesi Kararları	202
□ KARAR- 1	202
□ KARAR- 2	203
□ KARAR- 3	204
□ KARAR- 4	205
□ KARAR - 5	208
5. Hükümlünün Barındırılması ve Yatırılması	211
a) Kanun Düzenlemesi	211

b)	Yönetmelik Düzenlemesi.....	212
c)	Bilimsel Tespit, Değerlendirme ve/veya Görüşler.....	212
d)	Anayasa Mahkemesi Kararları.....	214
□	KARAR- 1.....	214
□	KARAR- 2.....	216
□	KARAR- 3.....	217
□	KARAR- 4.....	218
□	KARAR- 5.....	219
□	KARAR- 6.....	221
□	KARAR- 7.....	222
□	KARAR- 8.....	224
6.	Hükümlünün Telefon İle Haberleşme Hakkı	225
a)	Kanun Düzenlemesi.....	225
b)	Yönetmelik Düzenlemesi.....	225
c)	Bilimsel Tespit, Değerlendirme ve/veya Görüşler.....	228
d)	Anayasa Mahkemesi Kararları.....	229
□	KARAR- 1.....	229
□	KARAR- 2.....	230
□	KARAR- 3.....	232
□	KARAR- 4.....	234
□	KARAR- 5.....	235
□	KARAR- 6.....	236
□	KARAR- 7.....	237
□	KARAR- 8.....	238
□	KARAR- 9.....	239
□	KARAR- 10.....	240
□	KARAR- 11.....	243
□	KARAR- 12.....	244
7.	Hükümlünün Radyo, Televizyon Yayınları ile İnternet Olanaklarından Yararlanma Hakkı.....	246
a)	Kanun Düzenlemesi.....	246
b)	Yönetmelik Düzenlemesi.....	247
c)	Bilimsel Tespit, Değerlendirme ve/veya Görüşler.....	248
d)	Anayasa Mahkemesi Kararları.....	248
□	KARAR- 1.....	248

8. Hükümlünün Mektup, Faks Ve Telgrafları Alma ve Gönderme Hakkı.....	249
a) Kanun Düzenlemesi	249
b) Yönetmelik Düzenlemesi	250
c) Bilimsel Tespit, Değerlendirme ve/veya Görüşler	250
d) Anayasa Mahkemesi Kararları	253
□ KARAR- 1	253
□ KARAR- 2	254
□ KARAR- 3	258
□ KARAR- 4	259
□ KARAR- 5	261
□ KARAR- 6	262
□ KARAR- 7	264
9. Din Ve Vicdan Özgürlüğü.....	268
a) Kanun Düzenlemesi	268
b) Yönetmelik Düzenlemesi	268
c) Bilimsel Tespit, Değerlendirme ve/veya Görüşler	268
d) Anayasa Mahkemesi Kararları	269
□ KARAR- 1	269
□ KARAR- 2	271
□ KARAR- 3	272
□ KARAR- 4	273
□ KARAR- 5	274
□ KARAR- 6	275
10. Ziyaretçi Kabul Etme/Ziyaretçi ile Görüşme Hakkı	280
a) Kanun Düzenlemesi	280
b) Bilimsel Tespit, Değerlendirme ve/veya Görüşler	282
c) Anayasa Mahkemesi Kararları	287
□ KARAR-1	287
□ Karar-2	288
□ KARAR- 3	290
□ KARAR- 4	290
□ KARAR- 5	291
□ KARAR- 6	292
□ KARAR- 7	294
□ KARAR- 8	294

□ KARAR- 9.....	295
□ KARAR- 10.....	297
□ KARAR- 11.....	298
□ KARAR- 12.....	299
□ KARAR- 13.....	301
□ KARAR- 14.....	303
11. Cezanın İnfazının Ertelenmesi (İnfaza Ara Verilmesi)	305
a) Hapis Cezasının İnfazının Hastalık Nedeni İle Ertelenmesi (İnfaza Ara Verilmesi).....	305
(1) Kanun Düzenlemesi.....	305
(2) Yönetmelik Düzenlemesi.....	307
(3) Bilimsel Tespit, Değerlendirme ve/veya Görüşler	310
(4) Anayasa Mahkemesi Kararları.....	320
□ KARAR- 1.....	320
□ KARAR- 2.....	323
□ KARAR- 3.....	326
□ KARAR- 4.....	328
□ KARAR- 5.....	329
□ KARAR- 6.....	330
□ KARAR- 7.....	331
□ KARAR- 8.....	335
□ KARAR-9.....	338
□ KARAR- 10.....	341
□ KARAR- 11.....	341
□ KARAR- 12.....	343
□ KARAR- 13.....	344
□ KARAR- 14.....	348
□ KARAR- 15.....	351
□ KARAR- 16.....	355
□ KARAR- 17.....	355
12. Çocuğunun Hastalığı Nedeniyle Kadın Hükümlünün Cezasının İnfazının Ertelenmesi	357
13. Hükümlünün <u>İstemiyle</u> İnfazın Ertelenmesi	357
a) Kanun Düzenlemesi.....	357
b) Yönetmelik Düzenlemesi.....	358
c) Bilimsel Tespit, Değerlendirme ve/veya Görüşler	359

d) Anayasa Mahkemesi Kararı	364
14. Mahkemece İnfazın Ertenmesi veya Durdurulması.....	364
a) Kanun Düzenlemesi	364
b) Yönetmelik Düzenlemesi	364
c) Bilimsel Tespit, Değerlendirme ve/veya Görüşler	365
d) Anayasa Mahkemesi Kararı	365
XII. CEZA İNFAZ KANUNU'NDA DÜZENLENMEYEN HÜKÜMLÜ VE TUTUKLUNUN HAKLARI	366
A. Özgürlük Hakkı: Hukuka Aykırı Tutuklama	366
1. Anayasa Düzenlemesi.....	366
2. CMK Düzenlemesi	366
3. Bilimsel Tespit, Değerlendirme ve/veya Görüşler	367
4. Anayasa Mahkemesi Kararları.....	368
▫ KARAR- 1	368
▫ KARAR- 2	371
▫ KARAR- 3	376
▫ KARAR- 4	380
▫ KARAR- 5	381
▫ KARAR- 6	386
▫ KARAR- 7	388
▫ KARAR- 8	389
▫ KARAR- 9	391
▫ KARAR- 10	395
▫ KARAR- 11	397
B. MÜLKİYET HAKKI	402
1. Anayasa Düzenlemesi.....	402
2. Anayasa Mahkemesi Kararları.....	402
▫ KARAR- 1	402
▫ KARAR- 2	403
▫ KARAR- 3	404
C. DURUŞMADA HAZIR BULUNMA HAKKI.....	406
1. Anayasa Düzenlemesi.....	406
2. Anayasa Mahkemesi Kararları.....	406
▫ KARAR- 1	406
▫ KARAR- 2	407
▫ KARAR- 3	409

XIII. YÜKÜMLÜLÜKLER.....	414
A. Devletin Yükümlülükleri.....	414
1. Sağlık İle İlgili Yükümlülükler	414
a) Hükümlünün Muayene ve Tedavi İstekleri.....	414
(1) Kanun Düzenlemesi	414
(2) Yönetmelik Düzenlemesi	414
(3) Bilimsel Tespit, Değerlendirme ve/veya Görüşler	414
(4) Anayasa Mahkemesi Kararı	416
□ KARAR- 1	416
□ KARAR- 2	417
b) Hükümlünün Beslenmesi.....	418
(1) Kanun Düzenlemesi	418
(2) Yönetmelik Düzenlemesi	419
(3) Bilimsel Tespit, Değerlendirme ve/veya Görüşler	419
(4) Anayasa Mahkemesi Kararı	420
c) Hükümlünün Beslenmesi ve Hükümlünün Kendisine Verilen Yiyecek ve İçecekleri Reddetmesi (Açlık Grevi ve İntihar)	420
(1) Kanun Düzenlemesi	420
(2) Yönetmelik Düzenlemesi	422
(3) Bilimsel Tespit, Değerlendirme ve/veya Görüşler	422
(4) Anayasa Mahkemesi Kararları.....	434
□ KARAR- 1	434
□ KARAR- 2	436
□ KARAR- 3	438
□ KARAR- 4	442
□ KARAR- 5	443
d) Hükümlünün Muayene ve Tedavisi/Ölüme Bağlı Yaşan Hakkı İhlali	447
(1) Kanun Düzenlemesi	447
(2) Yönetmelik Düzenlemesi	447
(3) Bilimsel Tespit, Değerlendirme ve/veya Görüşler	448
(4) Anayasa Mahkemesi Kararları.....	448
□ KARAR- 1	448
□ KARAR- 2	450
□ KARAR- 3	452
□ KARAR- 4	456

e) Sağlık Denetimi	457
(1) Kanun Düzenlemesi	457
(2) Yönetmelik Düzenlemesi	457
(3) Bilimsel Tespit, Değerlendirme ve/veya Görüşler	457
(4) Anayasa Mahkemesi Kararları	457
▫ KARAR-1	457
▫ KARAR- 2	458
f) Hastaneye Sevk.....	460
(1) Kanun Düzenlemesi	460
(2) Yönetmelik Düzenlemesi	460
(3) Bilimsel Tespit, Değerlendirme ve/veya Görüşler	460
(4) Anayasa Mahkemesi Kararı	460
g) İnfazı Engelleyecek Hastalık Hâli.....	462
(1) Kanun Düzenlemesi	462
(2) Yönetmelik Düzenlemesi	462
(3) Bilimsel Tespit, Değerlendirme ve/veya Görüşler	463
(4) Anayasa Mahkemesi Kararları	463
2. Eğitim ile İlgili Yükümlülükler	463
a) Eğitim Programları.....	463
(1) Kanun Düzenlemesi	463
(2) Yönetmelik Düzenlemesi	464
(3) Bilimsel Tespit, Değerlendirme ve/veya Görüşler	465
(4) Anayasa Mahkemesi Kararı	467
b) Öğretimden Yararlanma	468
(1) Kanun Düzenlemesi	468
(2) Yönetmelik Düzenlemesi	468
(3) Bilimsel Tespit, Değerlendirme ve/veya Görüşler	468
(4) Anayasa Mahkemesi Kararları	475
▫ KARAR- 1	475
▫ KARAR- 2	476
▫ KARAR- 3	477
▫ KARAR- 4	479
▫ KARAR- 5	483
B. Hükümlünün Yükümlülükleri	486
1. Aramalara Katılma Yükümlülüğü.....	486
a) Ceza ve Tutuklu Girişte Arama/Detaylı Arama	486

(1) Kanun Düzenlemesi	486
(2) Yönetmelik Düzenlemesi	486
(3) Bilimsel Tespit, Değerlendirme ve/veya Görüşler	487
(4) Anayasa Mahkemesi Kararları	494
▫ KARAR- 1	494
▫ KARAR- 2	495
▫ KARAR- 3	497
▫ KARAR- 4	500
▫ KARAR- 5	502
▫ KARAR- 6	504
(5) AİHM Kararı	506
b) Ceza ve Tutukevinde ve Odalarda/Koğuşlarda Arama	506
(1) Kanun Düzenlemesi	506
(2) Yönetmelik Düzenlemesi	507
(3) Bilimsel Tespit, Değerlendirme ve/veya Görüşler	507
ANAYASA MAHKEMESİ KARARI	507

İKİNCİ BÖLÜM

İNFAZIN TEKNİK BOYUTU

I. İNFAZ İÇİN GEREKEN ÖN KOŞULLAR	509
A. Hükmün Kesinleşmesi	509
B. Ceza Zamanaşımı	510
C. Hükmün Kesinleşmesinden Sonra İnfaza Gönderilecek İlam Sayısı	512
D. Kesinleşen İlamların İnfaz Savcılığı Tarafından İncelenmesi ve Hata Tespit Edilmemesi ve Edilmesi Durumlarında Savcılığın Yapacağı İşlemler	512
E. Tutuklulukta Geçen Sürenin Kesinleşen Hapis Cezasından Fazla Olması Durumunda Tazminatın Hesaplanması Şekli	516
F. Hapis Cezasının İnfazı	516
II. İNFAZIN SONA ERME NEDENLERİ	517
A. Kesinleşmiş Hapis Cezasına Mahkûmiyet Hükmünün Usulüne Uygun Şekilde Yerine Getirilmesi	517
B. Hükümlünün Ölümü Nedeniyle İnfazın Sona Ermesi	517
C. Af Nedeniyle İnfazın Sona Ermesi	517
1. Genel Af	517
2. Özel Af	519
D. Cumhurbaşkanı'nın Af Yetkisini Kullanması	519

E.	2004 Sayılı İcra Ve İflas Kanunu (İİK) Kapsamında Düzenlenen Suçlardan Dolayı Verilen Tazyik Hapsi Hükümlerinin İnfazında Şikâyetten Vazgeçme	520
III.	DENETİMLİ SERBESTLİK	520
A.	Kanun Düzenlemesi.....	520
B.	Bilimsel Tespit, Değerlendirme ve/veya Görüşler.....	522
C.	Denetimli Serbestliğin Uygulanma Koşulları	524
1.	Hükümlünün Denetimli Serbestlikten Yararlanma İsteğinde Bulunması.....	524
2.	Açık Ceza İnfaz Kurumunda veya Çocuk Eğitimevinde Bulunma veya Açık Ceza İnfaz Kurumuna Ayrılma Şartları Oluşmasına Karşın, İradesi Dışındaki Bir Nedenle Açık Ceza İnfaz Kurumuna Ayrılamamış Olma <u>veya</u> Bu Nedenle Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna Geri Gönderilme (Nesnel/Objektif Koşul)	525
a.	Açığa Ayrılma Koşulları	526
(1)	Doğrudan Açık Kuruma Alınacak Hükümlüler.....	527
(2)	Kapalı Kurumdan Açık Kuruma Ayrılacak Hükümlüler	528
(3)	Çocuk Eğitimevinden Açık Kuruma Ayrılacak Hükümlüler.....	528
(4)	Açık Kuruma Ayrılamayacak Hükümlüler.....	529
(5)	Açık Kuruma Gönderme veya Ayırma Kararları	529
i.	Doğrudan Açık Kuruma Gönderme Kararı	529
ii.	Kapalı Kurumdan Açık Kuruma Ayırma Kararı.....	530
iii.	Kapalı Kuruma İade	531
iv.	Yeniden Açık Kuruma Ayrılma.....	531
3.	İyi Hal Tespit ve Kararı (Öznel/Sübjektif Koşul)	532
4.	Denetimli Serbestlikten Yararlanabilmek İçin Gerekli Olan Süre (Nesnel/Objektif Koşul)	542
a)	İnfaz Kanunu m. 105/A-1'de Öngörülen Süre (Bir yıl ve Daha Az).....	542
b)	İnfaz Kanunu m. 105/A-3'te Öngörülen Süre (İki yıl ve daha az/Üç yıl ve daha az)	542
c)	İnfaz Kanunu Geçici Madde 6'daki Düzenlemedeki Süreler	543
(1)	İnfaz Kanunu Geçici madde 6/1'de Öngörülen Süre (Üç Yıl).....	543
5.	İnfaz Hâkimliği'nin Kararı.....	548
D.	Denetimli Serbestliğin Uygulanması Sırasında Hükümlüye Uygulanacak Denetimli Serbestlik Tedbirleri	549
E.	Denetimli Serbestlik Uygulanan Hükümlünün Açık Ceza İnfaz Kurumuna Gönderilmesi	551

F. Denetimli Serbestlik Uygulanan Hükümlünün Denetim Süresi İçinde Kasıtlı Bir Suç İşlememesi Nedeniyle Açık Ceza İnfaz Kurumuna Gönderilmesi	552
G. Hükümlünün Denetim Süresince Denetimli Serbestlik Hükümlerine Uygun Hareket Etmesi ve Koşullu Salıverme Hakkı	553
H. İnfaz Kanunu'na 14/7/2023 tarih ve 7456 sayılı Kanun ile getirilen Geçici Madde 10:	553
I. Anayasa Mahkemesi Kararları	560
□ KARAR- 1	560
□ KARAR- 2	562
□ KARAR- 3	563
□ KARAR- 4	565
□ KARAR- 5	567
□ KARAR- 6	569
□ KARAR- 7	571
□ KARAR- 8 (Çoklu Mahkumiyetler)	572
IV. KOŞULLU SALIVERME	574
A. Kanun Düzenlemesi	574
B. Bilimsel Tespit, Değerlendirme ve/veya Görüşler	578
C. Koşullu Salıvermenin Hukuki Esası.....	579
D. Koşullu Salıvermenin Amacı.....	579
E. Koşullu Salıvermenin Uygulanma Koşulları.....	580
1. İnfaz Olunmakta Olan Hapis Cezası İle İlgili Koşullar (Nesnel/Objektif Koşul).....	580
a) Koşullu Salıverme Oranının 1/2 Olduğu Suçlar (İK m. 107/2: İlk Küme)	581
(b) Koşullu Salıverme Oranının 2/3 Olduğu Suçlar (İK m. 107/2 ve 4) (İstisnai suçlar: İkinci Küme)	583
c) Koşullu Salıverme Oranının 3/4 Olduğu Suçlar (İK m. 107/2'deki bazı suçlar ve 108/9) (İstisnai suçlar: Üçüncü Küme)	585
d) Müebbet Hapis Cezalarında Koşullu Salıverme (Dördüncü Küme)	585
e) Koşullu Salıverme Hükümlerinin Uygulanamayacağı Suçlar (İK m. 107/16: Beşinci Küme).	586
f) Mükerrerler Suçlarda Koşullu Salıverme Oranı (Altıncı Küme)	587
(1) Mükerrer hükümlülerde süreli hapis cezalarında koşullu salıverme oranının <u>2/3</u> olduğu durumlar	588

(2) Mükerrer hükümlülerde süreli hapis cezalarında koşullu saliverme oranının 3/4 olduğu durumlar.....	591
g) Tutukluluk Durumlarında Tutuklulukta Geçen Süre	594
2. Hükümlü ile ilgili Koşullar (Hükümlünün İyi Hal İçinde Olması: Öznel/Sübjektif Koşul)	596
Konu ile ilgili Bazı Yargıtay Kararları	610
3. Koşullu Saliverme Kararını Verecek Merci.....	612
4. Koşullu Saliverme Kurumu'ndan Yararlanabilmek İçin Hükümlünün Başvuru Yapması	612
5. Çoklu Mahkûmiyetlerde Koşullu Saliverme Usulü=Birden Fazla Aynı ve Farklı Koşullu Saliverme Oranlarına Sahip İnfaz Edilmekte Olan Mahkûmiyetlerde Koşullu Salivermede İzlenecek Usul	613
6. Koşullu Saliverme Kurumu'ndan Yararlanan Hükümlünün Tabi Tutulacağı Denetim Süresi.....	615
7. Koşullu Saliverilen Hükümlünün Ücret Karşılığı Çalıştırılabilmesi	615
8. Koşullu Saliverilen Hükümlüye rehberlik edecek bir uzman kişiyi görevlendirebilmesi.....	616
9. Koşullu Saliverilen Hükümlüye Uygulanabilecek Denetim Yükümlülükleri	616
10. Koşullu Saliverilen Hükümlüye Yükümlülük Yüklenmemesi, Yüklenmişse Kaldırılabilmesi	616
11. Koşullu Saliverilme Kararı Geri Alınması.....	616
12. Koşullu Saliverilme Kararı Geri Alınmasının Sonuçları.....	619
13. Denetim Süresi Yükümlülüklerle Uygun ve İyi Hâlli Olarak Geçirilmesinin Hükmü	621
E. Koşullu Salivermenin Uygulanmayacağı Suçlar	621
F. Koşullu Salivermenin Sonuçları	622
Koşullu Saliverme İlgili Bazı Yargıtay Kararları.....	627
G. Müddetnamenin Hesaplanma Usulü	634
H. Koşullu Salivermenin Hesaplanma Usulü	635
H. Bihakkın Tahliye Tarihinin Hesaplaması Usulü	638
I. Mükerrer Hükümlülerde Müddetnamenin Hesaplaması Usulü.....	639
1. Anayasa Mahkemesi Kararları	640
a) Tekli Mahkumiyetlerde.....	640
□ KARAR- 1	640
□ KARAR- 2	644
□ KARAR- 3	647
□ KARAR- 4	649

▫ KARAR- 5.....	652
▫ KARAR- 6.....	654
▫ KARAR- 7.....	655
▫ KARAR- 8.....	660
b) Çoklu Mahkûmiyetler.....	663
▫ KARAR- 1.....	663
2. Koşullu Salıverme Oranlarında Yapılan Kanun Değişikliğinin Özel Af Kanunu Mu Yoksa Genel Kanun Mu Olduğu Tartışması ve Konuya İlişkin Anayasa Mahkemesi Kararları.....	668
a) Anayasa Mahkemesi'nin 2002 Tarihli Kararı.....	668
b) Anayasa Mahkemesi'nin 2020 Tarihli Kararı.....	671
(1) Anayasa Mahkemesi'nin Kararları İle İlgili Bilimsel Tespit ve Değerlendirmeler.....	673
V. CEZALARIN TOPLANMASI (İÇTİMAI).....	674
A. Hastanede Geçen Sürenin Cezadan İndirilmesi.....	676
B. İnfaz Sırasında Verilecek Kararların Mercii ve Usulü.....	676
VI. ADLİ PARA CEZALARININ İNFAZI.....	676
A. Koşullu Salıverme Oranları Aynı Olan Suçlarda Koşullu Salıverme ve Bihakkın Tahliye Tarihlerinin Hesaplanması.....	678
B. Koşullu Salıverme Oranları Farklı Olan Suçlarda Koşullu Salıverme ve Bihakkın Tahliye Tarihlerinin Hesaplanması.....	680
VII. TCK M. 50/1-F'YE GÖRE KISA SÜRELİ HAPİS CEZASININ YAPTIRIM SEÇENEKLERİNDEN KAMUYA YARARLI BİR İŞTE ÇALIŞTIRMANIN İNFAZI.....	683
KAYNAKÇA.....	685

I. GİRİŞ

Bu çalışmada, 13/12/2004 tarih ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un uygulanmasından kaynaklanan hukuki sorunlar hakkında Anayasa Mahkemesi'ne yapılan bireysel başvuru ve bu başvuru üzerine verilen kararlar incelenmektedir. Bu nedenle, 5275 sayılı Kanun bütün yönleriyle ele alınmayacaktır. Sadece uygulamada karşılaşılan sorunlar ele alınacaktır.

Önünüzdeki 20 yıl içinde dünyada 'metaverse' şeklinde adlandırılan 'sanal dünya' ciddi bir şekilde yaşamımızın parçası haline gelecek gibi gözüküyor. Bu 'metaverse/sanal dünya' uygulaması, yaşamın hemen hemen her alanına etki edecektir. Bu etki alanlarından biri de hukuktur. Hukukun her alanı ve bu kapsamda infaz hukuku da bir şekilde bu yeni uygulamadan etkilenecektir. Yaşamda ilk başta etkilenecek unsurlar; ticaret, eğitim, sosyal, sanat, müzik, spor ve kültürel etkinlikler ile turizmdir. İnfaz hukukunun eğitim, sosyal, sanat, müzik, spor ve kültürel etkinlikler ile ilgili düzenlemeleri bu yeni yaşam biçiminden etkileneceğini söylemek mümkündür.

Ceza infaz kurumlarında sorunlar bulunmaktadır. Bu sorunlar, bugüne has değildir. Dünyanın her yerinde olan ve olabilen ortak sorunlardır. Bu sorunlar, çözülmeyi beklemektedir. Sorunların temelinde ve çözümünde insan vardır. Bir insanı düşünelim. Onun en temel hakları ve yükümlülükleri nedir? sorusunu soralım. Bu çekirdek soru üzerinden yürüyelim. Bir insan ele alalım. Yaşamı için gerekli olanları düşünmeden aklımıza geldiği gibi sıralayalım: Yeme, içme, giyinme, temizlik, barınma, sağlık (beden ve ruh sağlığı), iletişim kurma, okuma, yazma, öğrenme, öğretme, inanç sahibi olma, inandığı gibi yaşama, yaşam hakkı, beden sağlığı ve bütünlüğü ile birlikte diğer kişisel haklarının haksız saldırılara karşı korunması, insanca yaşama ve öyle muamele görme.

Bu sayılanları karşılamak, çok zor gibi görünse de, herkes, bir an anlığına kendisini tutuklu veya mahkûmun yerine koyduğu an, bu hakları sağlamanın zor olmayacağını anlayacaktır.

Ceza infaz kurumları, aynı zamanda bulunduğu toplumun diğer yüzünün aynasıdır.

Ceza infaz kurumlarında, cezaevi alt kültürü ve cezaevileşme gerçeği vardır. Bu gerçek gözden uzat tutulamaz. Bu gerçekleşme yüzleşmek ve olumsuz etkilerini ortadan kaldırmak gerekir.

Bazı kaynaklarda **Churchill**, bazı kaynaklarda **Tolstoy'a** atfedilen şu söz manidardır: **Bana hapishanelerini göster, senin ülkenin kültürünü tanıyayım**¹.

---

¹ DEMİRBAŞ, Timur; Cezaevleri Gerçeği, Prof. Dr. Seyfullah Edis'e Armağan, İzmir, 2000, s. 235.